DLA Piper Nederland N.V.
Prinses Amaliaplein 3
1077 XS Amsterdam
Postbus 75258
1070 AG Amsterdam
Nederland
T: +31 20 541 9888
F: +31 20 541 9999
dlapiper.nl

Memo

Aan College van B&W
Gemeente Amsterdam

Van DLA Piper Nederland N.V.

Datum 27 februari 2025

Betreft: Toelichting Gebruik Omgevingsplan – MT Kalverpassage

Geacht College,

Madame Tussauds ("**MT**") / aanvrager is voornemens om het museum Madame Tussauds Amsterdam te verplaatsen van de Dam (Dam 20) naar de Kalverpassage (omgeving Kalverstraat 220 e.v.). MT is – ter voorbereiding op deze verplaatsing c.q. deze aanvraag – ook in overleg getreden met uw College van burgemeester & wethouders ("**College**"). Dit heeft geleid tot deze formele aanvraag omgevingsvergunning ("**Aanvraag**") om daarmee voornoemde verplaatsing van MT te effectueren en te realiseren.

Uw College heeft eerder aangegeven dat u een constructieve houding wil aannemen met betrekking tot deze Aanvraag c.q. de verplaatsing van MT, maar dat uw College nog wel graag een (juridische) onderbouwing – in de context van het vigerende (juridische) planologische kader – wenst ten aanzien van het gebruik van MT op de nieuwe locatie (Kalverpassage). Dit met name in het licht van de regeling in het Omgevingsplan (voorheen: '*Bestemmingsplan Winkeldiversiteit*') met betrekking tot het verbod op nieuwe *"bijzondere voorzieningen gericht op entertainment*" binnen het centrum van Amsterdam. MT heeft uw College eerder door middel van een presentatie (**Bijlage 1**) aangegeven dat MT ***niet*** als zodanig kwalificeert, omdat MT een museum / (culturele) voorziening is, althans geen 'bijzondere voorziening gericht op entertainment'.

In dit memo treft uw College – in navolging van de eerdere overleggen en de presentatie – echter de gevraagde (verdere) onderbouwing aan. Dit om aan te tonen dat het gebruik van MT passend is binnen de huidige vigerende planologische kaders ter plaatse van de Kalverpassage en eventuele zorgen bij uw College over het gebruik door MT weg te nemen, zodat uw College hopelijk tot vergunningverlening over kan gaan.

advocaten
notarissen
belastingadviseurs

DLA Piper Nederland N.V. is ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 34207878.

DLA Piper Nederland N.V. is onderdeel van DLA Piper, een wereldwijde juridische dienstverlener, die haar diensten verleent door middel van verschillende zelfstandige en afzonderlijke juridische entiteiten.

Een lijst met vestigingen en relevante wet- en regelgeving kan worden ingezien op dlapiper.com.

Algemeen Telefoonnummer:
+31 20 541 9888

1 Introductie & Achtergrond

1.1 De oorsprong van MT gaat terug tot het ambacht van Marie Tussaud in de late 18e eeuw. De traditie van vakmanschap en educatie is nog steeds sterk verweven met de huidige opzet van het museum. MT is inmiddels reeds 54 jaar een gevestigde (culturele) voorziening / museum in de binnenstad van Amsterdam en is ook als zodanig opgericht overeenkomstig haar statuten en haar KvK-registratie. Sinds de opening in 1970 heeft het museum zich ontwikkeld tot een toonaangevende (culturele) instelling met een breed maatschappelijk en cultureel belang. De collectie van MT Amsterdam omvat meer dan 200 wassenbeelden van zowel historische als hedendaagse figuren, die een onmiskenbare impact hebben gehad op de Nederlandse en internationale samenleving. MT biedt bezoekers een interactieve en educatieve ervaring, waarbij kunst, cultuur en geschiedenis op een toegankelijke manier worden gepresenteerd aan een divers (lokaal) publiek. MT is daardoor een museum / bijzondere voorziening in haar aard, naam en in de perceptie van het publiek (zie ook: **Bijlage 1**).

1.2 De voorgenomen c.q. aangevraagde verplaatsing zorgt ervoor dat MT zich verder kan ontwikkelen als een toekomstbestendig(e) museum/culturele voorziening met een verbeterde bezoekerservaring en ruimere faciliteiten die aansluiten bij de hedendaagse (museale) eisen ten aanzien van toegankelijkheid en innovatie. Daarnaast sluit de verplaatsing van MT naadloos aan bij het streven van de gemeente Amsterdam om cultuur breed toegankelijk te maken, bezoekersstromen op een duurzame wijze te spreiden en een verdere kwaliteitsimpuls te geven aan het aanbod binnen het stadscentrum van Amsterdam.

2 Juridisch kader

2.1 De Aanvraag dient voor wat betreft het gebruik getoetst te worden aan het Omgevingsplan. Deze toetsing dient in beginsel plaats te vinden op basis van de letterlijke interpretatie van de gebruiks- planregel zelf. Een uitleg aan de hand van de toelichting bij het plan is daarbij in principe niet bindend en kan – bij onduidelijkheid – mogelijk enkel als hulpmiddel dienen bij de interpretatie / uitleg van de betreffende planregel.

Omgevingsplan Kalverpassage (Bestemmingsplan Postcodegebied 1012)

2.2 Het Omgevingsplan (voormalige bestemmingsplan: *'Postcodegebied 1012'*) dat ter plaatse van de Kalverpassage vigeert, staat onder de bestemming 'centrum' 'voorzieningen' toe (artikel 3.1 onder d):

> *"Voorzieningen met inbegrip van additionele horeca, met uitzondering van kinderdagopvang en met uitzondering van automatenhallen, en met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 3.5.2 en 3.6.1" (maximering metrage zoals onderstaand genoemd).*

In dit kader zijn 'voorzieningen' vervolgens gedefinieerd als (artikel 1.61)*:*

> *"Voorzieningen die voorzien in een basisbehoefte zoals onderwijs, gezondheidszorg, politie/brandweer en welzijnsvoorzieninggen (openbare voorzieningen) **en** bijzondere voorzieningen zoals sport-, recreatieve en culturele voorzieningen. Voorzieningen kunnen zowel commercieel zijn als niet-commercieel".*

2.3 MT kwalificeert – gelet op vorenstaande – zonder meer als zodanig en kan in ieder geval als 'voorziening' worden aangemerkt en is daarmee voor wat betreft het gebruik ook passend binnen deze planregel.

Omgevingsplan Kalverpassage (Bestemmingsplan Winkeldiversiteit)

2.4 Het Omgevingsplan (voormalige bestemmingsplan: '*Winkeldiversiteit')* bevat echter een verbod om gronden en/of bouwwerken ter plaatse van Kalverpassage te gebruiken ten behoeve van: "*een toeristenwinkel, toeristische dienstverlening, kantoor met baliefunctie gericht op toeristen, eetwinkel en een voorziening gericht op entertainment*". Dit verbod beperkt dus het voornoemde toegestane gebruik als '(bijzondere) voorziening', indien sprake is van een *'bijzondere voorziening gericht op entertainment'*.

2.5 In dit kader wordt een 'bijzondere voorziening gericht op entertainment' als volgt gedefinieerd:

> "*bijzondere voorzieningen die zich richten op de wens van bezoekers tot (smaak)beleving, sensatie en/of (groeps-)entertainment, waarbij het eventuele artistieke, historische of educatieve karakter ondergeschikt is en die zich kenmerken door een bedrijfsvoering met winstoogmerk.*"

De planregel bevat in zoverre dus twee cumulatieve voorwaarden: (i) "*(groeps-)entertainment, waarbij het eventuele artistieke, historische of educatieve karakter ondergeschikt is en* (ii) *die zich kenmerken door een bedrijfsvoering met winstoogmerk*." Dit impliceert dat beide voorwaarden in vervulling dienen te gaan alvorens er sprake kan zijn van een '*bijzondere voorziening gericht op entertainment*'".

2.6 In de toelichting bij voornoemd bestemmingsplan – voor zover relevant – wordt ten aanzien van het begrip voorzieningen gericht op entertainment nog het volgende opgemerkt:

> "*Deze bijzondere voorzieningen worden gekenmerkt door beleving, spanning en sensatie. Inzet van proppers, rijvorming op straat en een hoge omzetsnelheid wat betreft bezoekers zijn hierbij veelvoorkomende verschijnselen. Deze voorzieningen hebben doorgaans geen authentieke, maar een speciaal voor de voorziening ontworpen collectie. Het eventuele artistieke, historische of educatieve karakter van dergelijke voorzieningen is ondergeschikt aan het bieden van entertainment en/of productverkoop. De bedrijfsvoering wordt gekenmerkt door winstoogmerk. Tot slot worden dergelijke voorzieningen vaak in meerdere steden gevestigd. Het aanbod is daarmee niet uniek voor en in Amsterdam. Onder bijzondere voorzieningen vallen onder meer musea over drugs, erotiek, en voedsel/drank zoals bier, kaas en stroopwafels. Ook experiences maken deel uit van bijzondere voorzieningen. Hieronder vallen onder meer (thematisch) sensatietheater en (thematische) entertainmentactiviteiten al dan niet voor grotere groepen zoals vrijgezellenfeesten.*"

2.7 MT merkt daarbij overigens nog op dat MT onterecht in het voornoemde bestemmingsplan als voorbeeld van een 'op entertainment gerichte voorziening' is opgenomen. Dit aangezien MT nu juist als museum c.q. recreatieve / culturele voorziening kwalificeert en MT dus – destijds – per

abuis door de planwetgever als voorbeeld is opgenomen.[1] In zoverre dient aan dit voorbeeld dan ook geen waarde te worden gehecht.

3 Madame Tussauds

Toepassing planregel

3.1 In het onderhavige geval is – gelet op de (vereiste) letterlijke uitleg van de planregel – *geen* sprake van een bijzondere voorziening gericht op entertainment. Dit aangezien het "*artistieke, historische of educatieve karakter"* niet ondergeschikt is bij MT. MT is weliswaar een commercie(e)l(e) museum / voorziening (evenals vele andere musea), maar de bedrijfsvoering is niet *sec* gericht op "*een bedrijfsvoering met winstoogmerk"* (voor zover dit nog relevant is nu reeds niet aan de eerste voorwaarde wordt voldaan door MT).

3.2 In dit kader wijst MT ter toelichting namelijk – in navolging van de eerdere presentatie (**Bijlage 1**) – nog op het volgende:

- Educatieve karakter: De primaire functie van MT is het vertellen van verhalen over de hedendaagse samenleving en het daardoor bespreekbaar maken van maatschappelijke thema's (welke ook worden vervat in educatieve programma's). Bezoekers worden namelijk geïnformeerd over de samenleving om hen heen door middel van de maatschappelijke waarden waar de betreffende / gecureerde personen (wassenbeelden) voor staan (zoals bijvoorbeeld: Nikkie Tutorials, Freddy Mercury, Majoor Bosshardt). De collectie etaleert daardoor actuele (maatschappelijke) gebeurtenissen, diversiteit in kleur, afkomst en seksualiteit om waarmee maatschappelijke thema's (tastbaar) worden geïllustreerd en bespreekbaar worden gemaakt. Daarbij heeft de aanpak van MT een sterke aantrekkingskracht op Nederlandse bezoekers door de Nederlandse personen/wassenbeelden en cultuur. Dit stelt MT in staat om op een laagdrempelige wijze maatschappelijke thema's te belichten (met name ook voor een jongere doelgroep).

- Artistiek karakter: De collectie wordt zorgvuldig samengesteld en gepland op basis van (lokale) culturele trends en ontwikkelingen. De wassenbeelden zijn daarbij een ambachtelijke (handgemaakte) kunstvorm en zeker geen "*one size fits all*". Dit vormt dus wel degelijk een artistieke kunstvorm, waarbij een negen tot twaalf maanden durende vervaardiging plaatsvindt en meerdere disciplines samenwerken om tot een realistisch en artistiek resultaat / werk te komen.

- Historische karakter en Collectie: Voor elk wassenbeeld wordt voorafgaand intensief achtergrondonderzoek gedaan en uitgebreide documentatie vastgelegd (mede in het licht van het educatieve / artistieke karakter en het 'verhaal' dat MT wil vertellen met de collectie / expositie). De totstandkoming van een wassenbeeld vindt altijd plaats in nauwe samenwerking met de persoon zelf of, in het geval van overleden figuren, met hun nabestaanden. De collectie gaat verder dan de beelden alleen. Veel van de gebruikte kledingstukken zijn authentiek en direct afkomstig van de afgebeelde personen, wat de beelden nog unieker maakt. Alle correspondentie wordt zorgvuldig gedocumenteerd en toegevoegd aan de (museum)collectie. Het archief bevat daarom

[1] MT heeft – nu haar gebruik ter plaatse van Dam 21 werd geëerbiedigd – destijds geen aanleiding gezien dit abusievelijke opgenomen voorbeeld te (laten) corrigeren.

veel historische documentatie en originele stukken. Het archief van MT bevat hierdoor een schat aan correspondentie en objecten van onschatbare culturele, historische en financiële waarde. Dit vormt een essentieel onderdeel van het collectiebeheer dat door MT wordt gedaan en van het (educatieve en artistieke) concept van MT. De collectie wordt dan ook nauwgezet en actief bewaard en gecureerd. Verder merken wij op dat MT – zeker op de nieuwe locatie – conceptueel te werk gaat door tentoonstellingen / opstellingen te maken aan de hand van een bepaald persoon / publiekfiguur (wassenbeeld) en daarmee een maatschappelijk, historisch of cultureel thema te bespreken c.q. (thematisch) ten toon te stellen. Er wordt daardoor ook een zekere gelaagdheid binnen de collectie/ tentoonstelling aangebracht en dit wordt bijvoorbeeld verder ondersteund door thematische exposities, eventuele educatieve programma's en informatieve achtergrond (o.a. QR-codes met verdere informatie) (zie: **Bijlage 1**).

3.3 Uit het vorenstaande kan reeds worden afgeleid dat het artistieke, historische of educatieve karakter zeker niet ondergeschikt is en MT, nu er immers juist – vergelijkbaar aan andere musea / (culturele) voorzieningen – sprake is van een educatief en artistiek karakter en er tevens sprake is van actief en specifiek (lokaal) collectiebeheer. MT is aldus dus ook geen *'bijzondere voorziening gericht op entertainment'* en daarmee planologisch toelaatbaar ter plaatse van de Kalverpassage. De nieuwe locatie zal MT daarbij nog beter in staat stellen om voornoemde (museale / culturele) aspecten nog verder te ontwikkelen en te accentueren.

Toelichting

3.4 Het is op basis van de planregel reeds duidelijk is dat het concept / gebruik van MT nu, maar ook zeker in de toekomst (met een verdere optimalisering van het museale concept van MT), niet als een "*bijzondere voorziening gericht op entertainment*" kwalificeert. In zoverre speelt de niet-bindende toelichting dus eigenlijk geen rol meer bij de uitleg van voornoemde planregel. MT merkt desalniettemin op dat de diverse voorbeelden / criteria die genoemd worden in de toelichting bij de betreffende planregel tevens geenszins van toepassing zijn op MT. Hiervoor geldt namelijk – zeker ter plaatse van de nieuwe locatie en op basis van de vernieuwde formele – dat:

- Inzet van proppers: MT maakt geen gebruik van proppers.

- Rijvorming op straat: de rijvorming voor de nieuwe locatie MT zal volledig inpandig plaatsvinden en hier is dus geen sprake van met betrekking tot MT.

- Hoge omzetsnelheid: hiervan is geen sprake, althans niet in afwijkende mate ten opzichte van andere (culturele) voorzieningen en/of musea (de omzetsnelheid / duur bezoek is bijvoorbeeld vergelijkbaar met het Van Gogh en Anne Frank Huis) (zie hiervoor: **Bijlage 1**).

- Geen authentieke maar een speciaal voor de voorziening ontworpen collectie: De collectie van MT is authentiek. De collectie is weliswaar speciaal voor MT gemaakt (dit is inherent aan een wassenbeelden museum) maar wel specifiek voor MT Amsterdam gecureerd en samengesteld. De wassenbeelden worden speciaal voor het museum in Amsterdam ontworpen, maar de kledingstukken en andere rekwisieten zijn veelal afkomstig van de afgebeelde personen en vormen een unieke collectie. Daarnaast bestaat de collectie uit de speciaal / unieke wassenbeelden voor MT Amsterdam maar andere authentieke historische en/of artistieke elementen vormen evenzeer onderdeel van de collectie c.q. behoren tot het collectiebeheer van MT.

- Vestiging in meerdere steden: MT is weliswaar in meerdere steden buiten Nederland gevestigd maar dit geldt ook voor vele andere internationale musea. Dit maakt dus ook niet dat daarmee gelijk sprake is van een 'voorziening gericht op entertainment'. Dit criterium in de toelichting is in zoverre dan ook arbitrair. Daarnaast heeft MT Amsterdam een nadrukkelijk eigen lokaal afgestemde collectie. Het aanbod aan beelden in de individuele musea is dus wel degelijk uniek en lokaal van aard. Dit geldt ook qua collectiebeheer. Het aanbod – ondanks de internationale naam – is dus uniek voor Amsterdam.

3.5 In de toelichting worden tevens de volgende voorbeelden genoemd als bijzondere voorzieningen: "*musea over drugs, erotiek, en voedsel/drank zoals bier, kaas en stroopwafels"*. Het moge duidelijk zijn dat geen van deze – door planwetgever – genoemde voorbeelden van toepassing is op MT en daarmee andermaal duidelijk is dat MT niet onder deze definitie begrepen dient te worden.

4 Participatie

4.1 Uit het participatietraject dat is doorlopen ten behoeve van de verplaatsing van MT naar de Kalverpassage lijkt ook zeker te volgen dat er bij de (aanwezige) betrokkenen draagvlak is voor deze verplaatsing. Wij verwijzen in dit kader dan ook naar het participatieverslag behorend bij deze Aanvraag.

5 Conclusie

5.1 MT was al een Amsterdams museum / (culturele) voorziening voordat iedere discussie over toerisme in Amsterdam ontstond. MT is inderdaad een uniek(e) voorziening / museum. Dit maakt echter niet gelijk dat MT kwalificeert als een 'voorziening gericht op entertainment'. MT wijkt in haar exploitatie immers geenszins af van andere bijzondere (culturele) voorzieningen en/of musea. Er zijn namelijk meer musea / bijzondere (culturele) voorzieningen met bijzondere collecties met een bedrijfsmatig karakter (voorbeelden: Moco, Next, Louwman). MT kwalificeert – in het licht van vorenstaande – dan ook niet als een verboden "voorziening gericht op entertainment'. Het voorziene gebruik van MT ter plaatse van de Kalverpassage is in zoverre dan ook zonder meer planologisch passend.

5.2 MT wordt daarnaast op de nieuwe locatie nog beter in staat gesteld om haar museale / culturele taakstelling/concept verder te ontwikkelen, optimaliseren en verbeteren en dit nog nadrukkelijker naar voren te brengen bij het publiek. MT krijgt met deze verplaatsing voorts de kans om haar concept verder te moderniseren en te verbijzonderen om daarmee het culturele aanbod in Amsterdam verder te verbeteren en te ontwikkelen (mede overeenkomstig de voorstellen die door MT in dit kader zijn gedaan). MT verwijst hiervoor ook naar de initiatieven hieromtrent uit haar presentatie (**Bijlage 1**).

5.3 MT wenst daarbij ook haar maatschappelijke betrokkenheid in Amsterdam nog nadrukkelijker te bestendigen, doordat er ruimte gecreëerd wordt voor maatschappelijke functies in de Kalverpassage en er verdere samenwerkingen aangegaan worden met onderwijsinstellingen en andere culturele instellingen en/of (museale) collecties. De verplaatsing van MT is daarnaast ook in lijn met het doel van het beleid van uw gemeente, nu het stadscentrum meer wordt ontzien en het Kalverpassage-gebied juist een impuls krijgt door meer (beheersbare) bedrijvigheid. Deze wens en positieve ontwikkeling wordt overigens tevens onderschreven door directe betrokkenen (zie: het participatieverslag).

Uw College is – gelet op vorenstaande motivering/onderbouwing en in het kader van deze Aanvraag – dan ook zonder meer in de positie om dit gebruik als passend te beoordelen binnen de vigerende planologische kaders (mogelijk met enkel een uitzondering voor het metrage).

5.4 Uw College kan daarmee de Aanvraag overeenkomstig vergunnen en wat MT betreft evenwel toepassing geven aan een (binnenplanse) afwijkingsmogelijkheid voor de aangevraagde situering op de begane grond en eerste bouwlaag en het aangevraagde metrage voor MT. Wij menen immers dat uw College het grotere metrage (> 1000 m^2) kan vergunnen, Het is immers niet aannemelijk dat, gelet op het huidige gebruik van de Kalverpassage en voorziene gebruik van de Kalverpassage, de feitelijke situatie ter plaatse en de wijze van bezoek aan MT qua vervoer (voornamelijk: te voet of OV), zal resulteren in een onevenredige aantasting van het woon- en leefmilieu dan wel dat deze uitbreiding van het reeds aanwezige metrage overmatige verkeersaantrekkende werking tot gevolg zal hebben. Het betreft immers reeds bestaande bebouwing – welke naar zijn aard ook bedoelde is voor dergelijke (grotere) functies op meerdere verdiepingen – en er is/zijn tevens qua ruimtelijke impact een vergelijkbare functie(s) aanwezig bij de voorziene locatie. In het kader van de situering van MT op eerste bouwlaag geldt evenzeer – vanwege voornoemde redenen – dat dit op grond van het criterium van 'een evenwichtige toedeling van functies aan locaties' (voorheen: "een goede ruimtelijke ordening") door uw College zou moeten kunnen toegestaan, omdat dit gebruik ruimtelijk inpasbaar is en niet zal leiden tot een noemenswaardig andere ruimtelijke uitstraling dan nu reeds het geval is. Daarnaast is de Kalverpassage destijds juist ook vergund/ontworpen om op meerdere verdiepingen exploitatie mogelijk te maken. Het verbod in het Omgevingsplan lijkt in zoverre dan ook niet bedoeld te zijn voor situaties als de onderhavige, waarbij alle exploitatie ook nog eens (grotendeels) binnen de Kalverpasssage zelf plaatsvindt (feitelijk: een overdekt mini-winkelcentrum) in plaats van in losse winkelpanden grenzend aan de straat. Overigens betreft het deel van MT op de eerste bouwlaag ook betrekkelijk gering metrage. Vorenstaande geldt overigens temeer nu er uit het participatieproces ook geen significante bezwaren hieromtrent zijn geuit. Wij menen daarom dat de verplaatsing van MT naar de Kalverpassage niet alleen zorgt voor een toekomstbestendige exploitatie van MT maar tevens zal zorgen voor een (culturele) kwaliteitsimpuls voor het stadscentrum van Amsterdam.

Wij hopen dan ook dat uw College spoedig zal besluiten tot verlening van de omgevingsvergunning op basis van deze Aanvraag. Wij zijn uiteraard – indien gewenst – beschikbaar voor een verdere toelichting.

Hoogachtend,
namens MT,

DLA Piper Nederland N.V.

Bijlage 1

Madame Tussauds

AMSTERDAM

Geschiedenis van Madame Tussauds in Amsterdam

Het museum verhuist naar de huidige locatie op de Dam

2007 – heden: Madame Tussauds gaat samenwerkingen aan met andere culturele instellingen zoals het Van Gogh Museum, de Nieuwe Kerk en Fabrique des Lumieres

2018: Bestemmingsplan Winkeldiversiteit Centrum: Madame Tussauds plots geen museum, maar ‘op entertainment gerichte voorziening’.

1970 | **1980** | **1990** | **2000** | **2010** | **2020**

Het tweede wassenbeeldenmuseum ter wereld opent aan de Kalverstraat 159

Koninklijk huis in Madame Tussauds met beelden van Wilhelmina, Juliana en Beatrix

31 oktober 2025 Het museum moet vertrekken van de Dam 20. Voortbestaan Madame Tussauds Amsterdam bedreigd

Madame Tussauds: een cultureel icoon met handgemaakte kunstwerken en unieke verhalen

MT vervult een culturele functie…

Madame Tussauds maakt maatschappelijke thema's op laagdrempelige manier bespreekbaar:

Bezoekers worden niet alleen vermaakt maar ook geïnformeerd over de samenleving om hen heen door de maatschappelijke waarden waar de personen voor staan. Onze beelden etaleren diversiteit in kleur, afkomst en seksualiteit en dragen zo bij aan acceptatie bij onze bezoekers, waaronder veel jonge gezinnen met kinderen. Voorbeelden hiervan zijn:

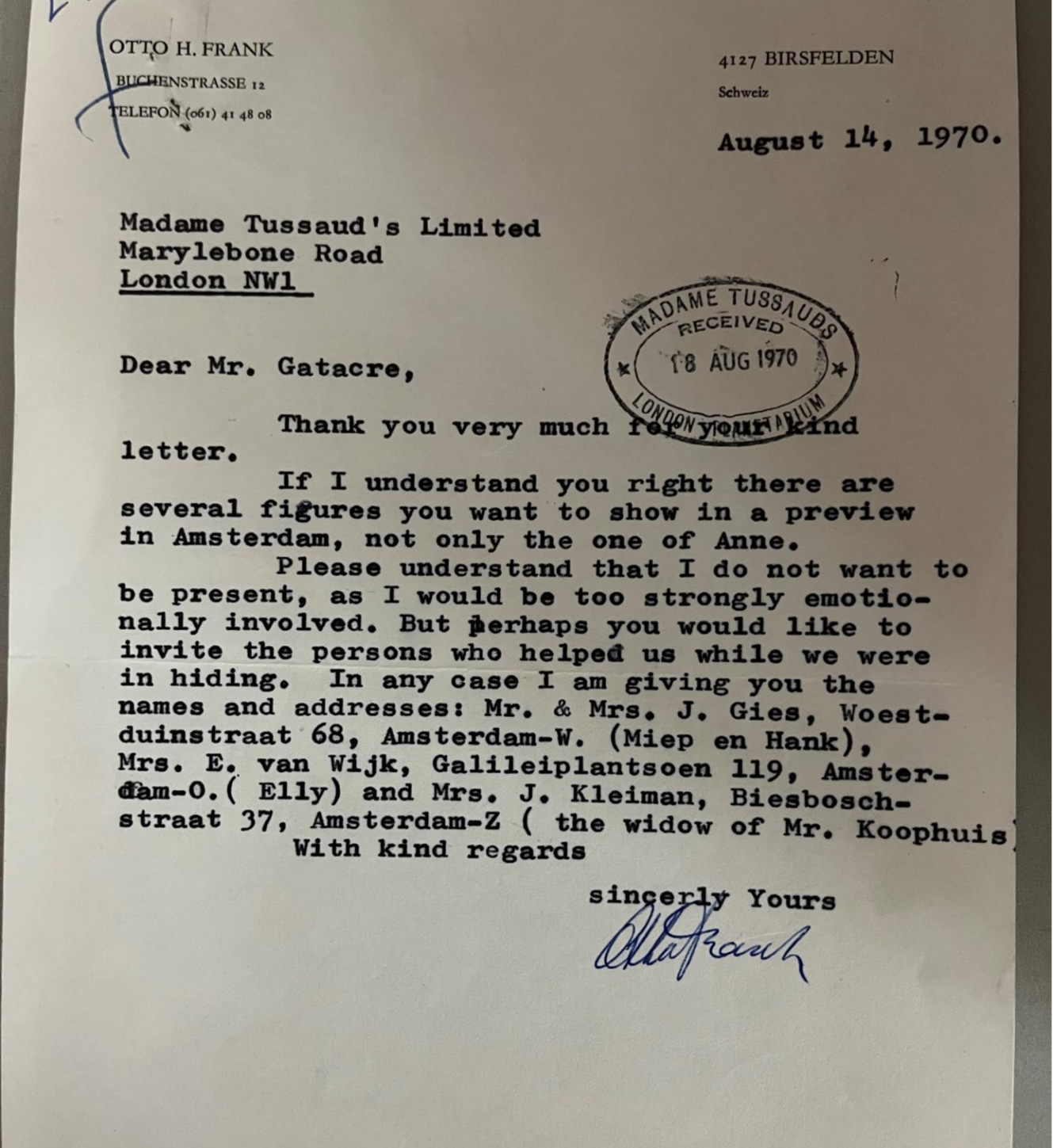
- **Nikkie Tutorials**
- **Phil Bloom**
- **Freddy Mercury**
- **Majoor Bosshardt**

…en daar komt artistieke ambacht bij kijken

De beelden die tentoon worden gesteld zijn echte kunstwerken:

- De collectie wordt zorgvuldig samengesteld en gepland op basis van culturele trends en ontwikkelingen
- Het is een ambachtelijke kunstvorm; het proces duurt gemiddeld 9 maanden en is vergelijkbaar met hoe Marie Tussaud zelf 250+ jaar geleden de wassenbeelden zou hebben gemaakt.
- De beelden worden volledig met de hand gemaakt en vereisen verschillende disciplines die samenwerken; beeldhouwers, kleurspecialisten, hair- en make-upprofessionals en professionals die zich bezig houden met kostuumvervaardiging..

OTTO H. FRANK
BUCHENSTRASSE 12
TELEFON (061) 41 48 08

4127 BIRSFELDEN
Schweiz

August 14, 1970.

Madame Tussaud's Limited
Marylebone Road
London NW1

MADAME TUSSAUDS
RECEIVED
18 AUG 1970
LONDON PLANETARIUM

Dear Mr. Gatacre,

Thank you very much for your kind letter.

If I understand you right there are several figures you want to show in a preview in Amsterdam, not only the one of Anne.

Please understand that I do not want to be present, as I would be too strongly emotionally involved. But perhaps you would like to invite the persons who helped us while we were in hiding. In any case I am giving you the names and addresses: Mr. & Mrs. J. Gies, Woestduinstraat 68, Amsterdam-W. (Miep en Hank), Mrs. E. van Wijk, Galileiplantsoen 119, Amsterdam-O.(Elly) and Mrs. J. Kleiman, Biesboschstraat 37, Amsterdam-Z (the widow of Mr. Koophuis)

With kind regards

sincerly Yours

Otto Frank

Een collectie van onschatbare culturele en historische waarde

De collectie van het museum gaat verder dan alleen de beelden:

- Elk beeld wordt voorafgegaan door intensief achtergrondonderzoek en uitgebreide documentatie.
- De totstandkoming van een beeld gebeurt altijd in nauwe samenwerking met de persoon zelf of, in het geval van overleden figuren, met hun nabestaanden. Alle correspondentie die hierbij plaatsvindt, wordt zorgvuldig gedocumenteerd en toegevoegd aan de museumcollectie.
- Veel van de gebruikte kledingstukken zijn authentiek en direct afkomstig van de afgebeelde personen, wat de beelden nog unieker maakt.
- Het archief van Madame Tussauds bevat hierdoor een schat aan correspondentie en objecten van onschatbare culturele, historische en financiële waarde.

Madame Tussauds, een museum in naam en perceptie

1. Naam & perceptie

Madame Tussauds is een historisch museum met decennialange erkenning en een vaste plaats in de Nederlandse museumgeschiedenis.

Opgericht in **de jaren '70** als tweede wassenbeeldenmuseum ter wereld

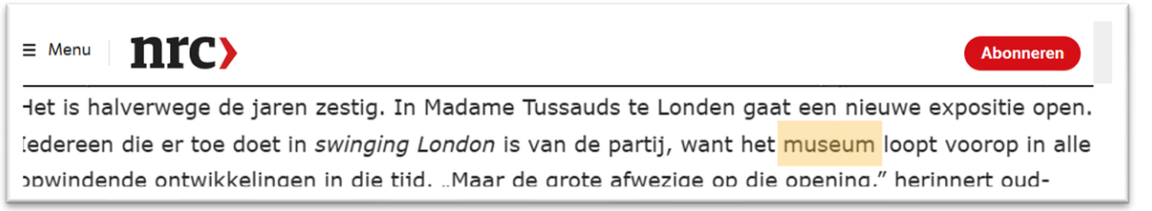
Opgericht en geregistreerd als museum bij de Kamer van Koophandel.

In de media wordt er steevast naar Madame Tussauds gerefereerd als museum

Berichten over Madame Tussauds in de media

Prinses Amalia krijgt zaterdag ter ere van haar 21e verjaardag een eigen wassen beeld in Madame Tussauds in Amsterdam. Het beeld is vanaf woensdag al te bekijken in het wassenbeeldenmuseum.

≡ Menu nrc Abonneren

Het is halverwege de jaren zestig. In Madame Tussauds te Londen gaat een nieuwe expositie open. Iedereen die er toe doet in *swinging London* is van de partij, want het museum loopt voorop in alle opwindende ontwikkelingen in die tijd. „Maar de grote afwezige op die opening," herinnert oud-

Manly

Waarde van Doutzen Kroes-beeld in Madame Tussauds

Een wassen beeld maken van een bekende Nederlander is kostbaar werk. Ieder gezicht is uniek. Zelfs de haren worden tot in detail vormgegeven. Bovendien zijn alle beelden in het Amsterdamse Madame Tussauds met de hand gemaakt door ongeveer twaalf professionals.

Het duurt maanden voordat een wassen beeld klaar is om in het museum geplaatst te worden. Dat geldt ook voor dat van internationaal supermodel Doutzen Kroes. Hiervoor heeft Madame Tussauds een ongekend geldbedrag van **rond de € 250.000** betaald.

Met vergelijkbare bezoekersprofielen als andere musea

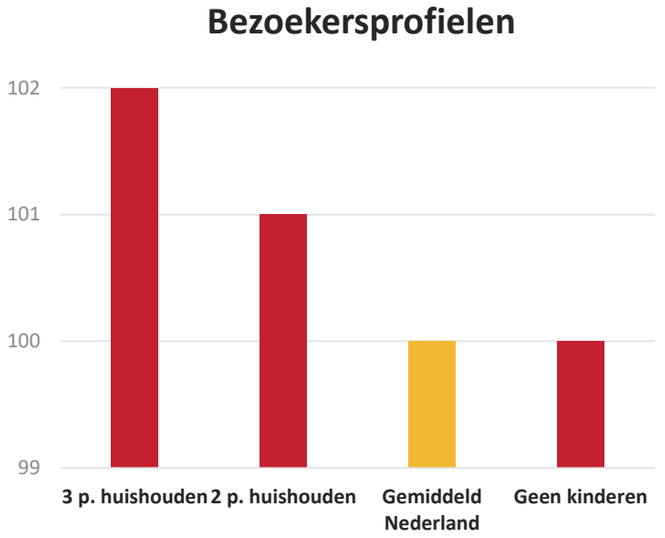
2. Bezoekersprofielen

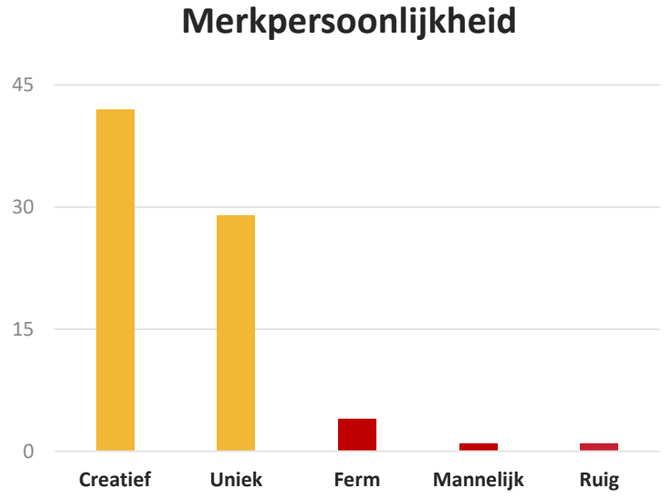
Meer Nederlandse toeristen kiezen voor Madame Tussauds als gezinsvriendelijk museum in Amsterdam.

Madame Tussauds ontvangt gemiddeld **meer Nederlandse toeristen** in vergelijking met Amsterdamse musea.

Madame Tussauds trekt voornamelijk gezinnen en jonge stellen aan. Zo maakte ***47%*** van de totale bezoekers deel uit van een gezin.

Madame Tussauds scoort 30% hoger dan het gemiddeld museum in Nederland op de merkprestatie *'**geschikt voor kinderen**'.*

Families

- Het bezoekersprofiel van Madame Tussauds bestaat bovengemiddeld uit huishoudens, vergeleken met het gemiddelde bezoekersprofiel van musea in Nederland.
- Dit benadrukt het karakter van Madame Tussauds als een museum dat vooral aantrekkelijk is voor families met kinderen, die de unieke combinatie van vermaak en educatie weten te waarderen.

**Deze resultaten zijn afkomstig uit het Hendrik Beerda – Brand Consultancy onderzoek: "Cultuursector Merkenonderzoek"*

Rustige toeristen

- De merkpersoonlijkheid van Madame Tussauds scoort hoog op creativiteit en uniekheid.
- Kenmerken die vaak worden geassocieerd met overlastgevende toeristen worden minimaal gekoppeld aan Madame Tussauds.
- Madame Tussauds trekt daarmee precies het type toerist dat de gemeente graag verwelkomt: respectvol, geïnteresseerd in cultuur en gericht op een positieve beleving van de stad.

Dat goed aansluit bij het museumaanbod van Amsterdam

3. Museumaanbod

Madame Tussauds past goed in het museumaanbod van Amsterdam

Veel musea hebben **meerdere locaties wereldwijd**. zoals het Louvre, het Guggenheim

Meerdere musea werken met een **commercieel model**, zoals het Moco Museum en het Next museum.

Bezoekers van Madame Tussauds **spenderen gemiddeld een uur** in het museum. Dit is vergelijkbaar met andere musea in de stad, zoals Van Gogh en het Anne Frank Huis.

Top sterkste museummerken

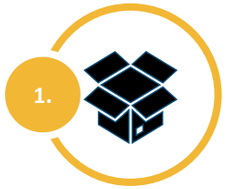
1. Anne Frank Huis
2. Rijksmuseum
…
6. Madame Tussauds
7. Naturalis
…
12. Scheepvaartmuseum
13. Luchtvaartmuseum Aviodrome
14. Nemo Science Museum

Top sterkste cultuurmerken

1. Anne Frank Huis
2. Rijksmuseum
…
10. Van Gogh Museum
…
*15. **Madame Tussauds***
…
38. Nemo Science Museum
39. Metropole Orkest

**Deze resultaten zijn afkomstig uit het Hendrik Beerda – Brand Consultancy onderzoek: "Cultuursector Merkenonderzoek"*

Madame Tussauds draagt bij aan de doelstellingen van de gemeente, nu en straks

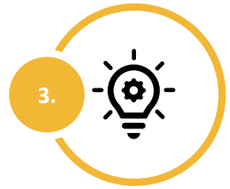
Een verhuizing naar de Kalverpassage creëert een win-winsituatie

- Bezoekers worden niet langer naar een van de drukste plekken in de stad, de Dam, geleid.
- Slimme routeringen zorgen ervoor dat bezoekers langs rustigere routes worden geleid, wat de spreiding verbetert.
- De nieuwe locatie voorkomt overlast door inpandige wachtrijen

De versterking van de maatschappelijke functie van Madame Tussauds op de nieuwe locatie.

- Madame Tussauds sponsort een schoonmaakcrew in de binnenstad om bij te dragen aan een schone omgeving.
- Madame Tussauds is de nummer #1 culturele bestemming voor Stadspas-gebruikers.
- Samenwerkingen met kinderziekenhuizen worden voortgezet via het Magic Wand-programma.
- In de Kalverpassage wordt een maatschappelijke ruimte beschikbaar gesteld voor zorg- of cultuurinstellingen.

We geven het zuidelijke deel van de Kalverstraat een nieuwe impuls

- De verhuizing trekt meer bezoekers naar de winkels in de Kalverpassage en de directe omgeving, waardoor een impuls wordt gegeven aan een gebied dat kampt met leegstand.
- De lokale winkeliers zien de komst van Madame Tussauds als een positieve ontwikkeling.
- Madame Tussauds creëert banen en biedt opleidingsmogelijkheden voor Amsterdammers, inclusief inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt.

De verhuizing biedt kansen voor een nieuwe positionering van Madame Tussauds, die naadloos aansluit bij de visie van de gemeente

Ideeën voor nieuwe invulling:

We versterken de educatieve insteek:

- Madame Tussauds legt meer focus op relevante maatschappelijke thema's in Nederland en Amsterdam binnen de exposities.
- Een externe culturele adviesraad wordt ingesteld om te adviseren over de selectie van verhalen en beelden.
- Meer nadruk wordt gelegd op de verhalen achter de beelden, bijvoorbeeld via een app en informatieborden bij de beelden

We focussen op Nederlandse verhalen:

- Madame Tussauds belicht belangrijke ontwikkelingen in de Nederlandse samenleving, zowel van vroeger als nu.
- Exposities worden georganiseerd rond de Nederlandse meesters om hun kunst en invloed te vieren.
- De geschiedenis van Amsterdam wordt verteld aan de hand van iconische personages uit de historie.

Lokale verbinding

- Madame Tussauds organiseert interactieve workshops om bezoekers actief bij de ervaring te betrekken.
- Bezoekers krijgen de unieke mogelijkheid om "behind the scenes" mee te kijken hoe de beelden worden vervaardigd.
- Stageplekken worden aangeboden aan mbo-studenten, onder andere via deelname aan Iconen van de Stad, en samenwerkingen met hogescholen worden verkend.
- Samenwerkingen met cultuurinstellingen worden opgezet om de culturele impact verder te versterken.

Madame Tussauds

AMSTERDAM

Een indruk van het nieuwe museum

Beelden die tot de verbeelding spreken

We hebben een uitgebreide beeldencollectie. Samen vertellen ze de verhalen van belangrijke personen uit de geschiedenis van de stad en weerspiegelen ze de Amsterdamse cultuur van vroeger en nu.

Het Koninklijk Huis (Princess Wilhelmina)

Film (Leonardo DiCaprio)

Muziek (Snelle)

Sport (Jutta Leerdam)

Televisie (Chantal Janzen)

Kunst (Rembrandt)

Wereldsterren (Lady Gaga)

Cultuur (Freddy Heineken)

Gasten kunnen meer te weten komen over elk beeld en de verhalen erachter door een QR-code te scannen op een sleutelkoord dat het figuur draagt.

Bezoekerservaring

Ruimtes in de nieuwe locatie zullen worden gebaseerd op authentieke Amsterdamse locaties en gebeurtenissen

Koninklijk Paleis

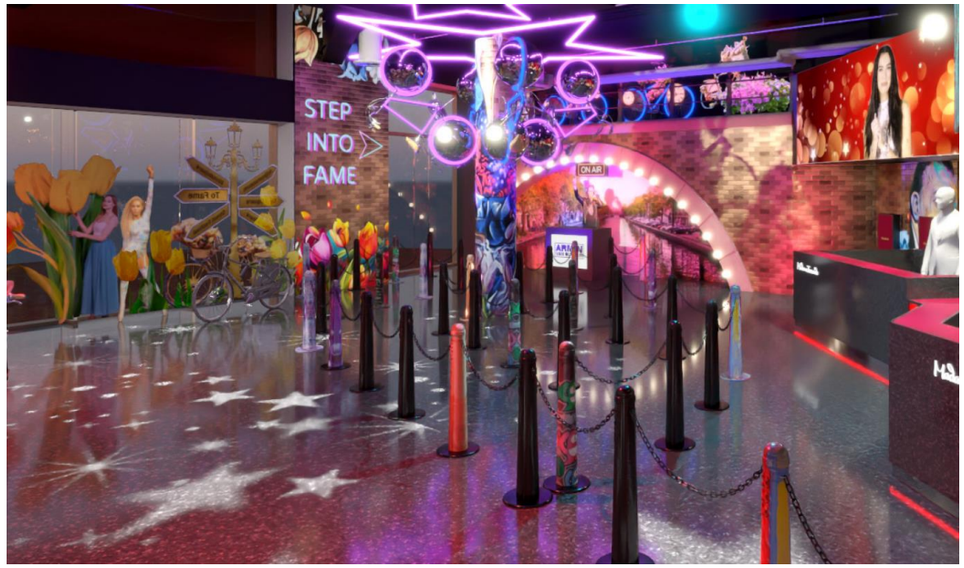
Theater Tuschinski

Koningsdag

Straten van Amsterdam

De ruimte bij de ingang is met 390% vergroot en voorkomt zo rijen op straat.

Madame Tussauds

AMSTERDAM

Een indruk van het nieuwe museum